

30. Urheilu- ja ulkoiluvirasto

Kansliatoimiston henkilökunta ym. Vuoden 1969 päättyessä oli toimistossa yhdeksän vakinaista viranhaltijaa sekä kolme työsuhteessa olevaa kuukausipalkkaista toimihenkilöä.

Kansliatoimiston pitämään viraston diaariin kirjattiin kertomusvuonna 1 136 saapunutta ja 417 lähtenyttä kirjettä.

Toimiston 16 viranhaltijalle myönnettiin sairauslomaa yhteensä 159 päivää ja 214 työntekijälle yhteensä 3 073 päivää. Kertomusvuoden aikana sattui 29 tapaturmaa, joista aiheutuneet 268 lomapäivää sisältyivät edellä mainittuihin lukuihin.

Viraston 11 autoa ajoivat yhteensä 210 974 km ja ne 17 viranhaltijaa tai työntekijää, joille oli myönnetty oikeus oman auton käyttämiseen virkatehtävissä, virka-ajoa 102 679 km.

Ohjaustoimistossa oli kertomusvuoden aikana yksi vakinainen viranhaltija. Työsuhteessa oli 8 henkilöä sekä kausi- ja kurssiohjaajia oli 108. Näistä huomattavimman osan muodostivat uimaloiden 77 kesäaikaista uimaopettajaa ja -vartijaa.

Ohjaustoimintaa harjoitettiin entisiä muotoja noudattaen. Erityistä huomiota kiinnitettiin kysynnän jatkuvan lisääntymisen vuoksi sisäharjoitustoiminnan kehittämiseen.

Kuntaryhmätoiminta jaettiin kolmeen erilliseen kauteen: kevätkausi, kesäkausi ja syyskausi. Toiminnan laajuutta kuvaa se, että osanottajien määrä on kaksinkertaistunut v:sta 1967. Silloin se oli 2 140 ja kertomusvuonna vastaava luku oli 4 303.

Vuonna 1968 aloitettua *kuntosalitoimintaa* laajennettiin oleellisesti. Vuoden alusta aloitettiin miesten kuntosalitoiminta Pirkkolan urheilupuiston kuntosalissa sekä syyskauden alusta naisten kuntotoiminta Pirkkolassa ja Stadionin pohjoiskaarteen sisätiloissa, johon sisustettiin naisille oma kuntosali. Toimintaa järjestettiin kahdessa erillisessä jaksossa: kevät- ja syysjaksossa ja osanottajia oli yhteensä 1 944.

Talvikauden ulkotoiminta. Talven sääolosuhteet olivat ulkourheilun kannalta erittäin hyvät. Talvikauden ulkotoiminnan ohjausmuodoista herätti pujottelunohjaus erityisen suurta mielenkiintoa. Ohjaustoiminta pyrittiin keskittämään koulujen joulu- ja urheilulomien ajaksi. Pikaluistelun ja hiihdon ohjauksessa käytettiin apuna helsinkiläisiä urheiluseuroja.

Kurssimuotoinen toiminta

Ohjauskohde	Ohjauspaikkoja	Kurssien lukumäärä	Ohjauskertoja	Osanottajien määrä
Pujottelu	5	42	324	502
Taitoluistelu	5	11	127	271

Avoin toiminta

Ohjauskohde	Ohjauspaikkoja	Ohjauskertoja	Osallistumiskertojen määrä
Mäenlasku	7	140	2 037
Pikaluistelu	2	27	370

Ohjattu ulkoilu- ja retkeily. Kertomusvuoden aikana järjestettiin kahdeksan opastettua talviretkettä ja 25 kesäretkeä ja -tilaisuutta. Retkiin on luettu mukaan myös Tahkon hiihto sekä Seitsemän Veljeksien vaellus ja hiihto, joiden järjestämiseen ohjaustoimisto osallistui. Muiden retkien järjestäjäseuroina toimivat edelleen Helsingin Latu, Helsingin Matkailuyhdistys ja Helsingin Työväen Retkeilijät. Osanottajia näillä 33 retkellä oli yhteensä 10 604.

Tantsut. Kesäkauden aikana järjestettiin 11 tantsutilaisuutta yhteistoiminnassa Seurasäätiön ja seitsemän kansantanssijärjestön kanssa. Tantsujen ohjelmaan kuuluvan kansantanssiesitykset, soittokunnan ja kuoron konsertit, yleisön ohjatut tanssit, leikit, kilpailut ja yhteislaulut. Tantsutilaisuuksissa oli yleisöä yhteensä 5 950 henkilöä.

Uimakoulu- ja hengenpelastustyö. Uimaopetusta ja urheilutoimintaa järjestettiin 9.6.—15.8. välisenä aikana 25 uimalassa ja niiden läheisyydessä olevilla kentillä. Uimakouluista oli neljä uimaseurojen hoidossa. Uimaoppilaita oli yhteensä 2 609, joista kandidaatin-tutkinnon suoritti 1 265 ja maisterintutkinnon 621. Lisäksi järjestettiin aikuisia varten Uimastadionilla ja Kumpulän maauimalassa 10 uimakurssia. Näille kahdeksan opetustertaa kestäville kursseille osallistuneista 141 henkilöstä saavutti uimataidon n. 90 %. Laajennettuna ja uudistettuna toimintamuotona otettiin käyttöön uimarantayleisölle järjestetyt hengenpelastusnäytökset ja -harjoitukset, joita kesäkauden aikana oli 31.

Uimaopetusta talvikaudella järjestettiin Pirkkolan ja Yrjönkadun uimahalleissa. Aikuisille järjestettiin 14 kurssia, joista 10 alkeiskurssia ja neljä jatkokurssia. Osanottajia oli yhteensä 274. Lisäksi järjestettiin lapsille yhteensä kuusi kurssia, joiden osanottajamäärä oli 87.

Tenniskurssit. Kiinnostus tenniskursseja kohtaan jatkui voimakkaana ja kurssien määrää lisättiin oleellisesti. Lauttasaaren ja Velodromin tenniskenttien lisäksi saatiin

uudeksi toimintapaikaksi Roihuvuoren tenniskentät. Kokeilumielessä järjestettiin myös iltapäivisin nuorille tarkoitettuja kursseja, mutta ne eivät saavuttaneet odotettua suosiota. Osanottajien määrä kursseilla, joita oli 31, oli yhteensä 511.

Nuorten leiritoiminta. Kesäkauden 1969 aikana helsinkiläiset voimistelu- ja urheiluseurat järjestivät 25 kesäleiriä nuorisojäsenilleen. Kaupunki tuki leirejä avustuksin ja pyrki valvomaan suoritettuihin tarkastuksiin, joita oli 12, niiden tasoa. Osanottajia leireillä oli yhteensä 738.

Tiedotus-, julkaisu- ja suhdetoimintaa jatkettiin pääasiassa entisin muodoin. Vuoden lopulla valmistui talvitoimintaa kuvaava värielokuva »Mennään mukaan» sekä tahdistetulla selostuksella varustettu diakuvasarja. Niitä luovutettiin eri järjestöjen käyttöön sekä käytettiin omissa tiedotustilaisuuksissa. Kauden aikana toimitettiin ja jaettiin 120 400 taitelehtistä, karttaa ja seinäjulistetta.

Tutkimustoiminta. Kertomusvuoden aikana jatkui kaupungin asukkaiden suhtautumista liikuntaan selvittävän tutkimuksen suorittaminen. Tutkimuksesta valmistui vuoden aikana useita osaraportteja.

Teknillinen toimisto hoiti lautakunnan hallinnossa olevien alueiden, rakennusten, laitosten ja laitteiden kunnossapito- sekä peruseräparannustöiden teknillisiä luonteiset asiat, antoi viraston osastoille asiantuntija-apua sekä huolehti ko. tehtävien yleis- ja erityisvalvonnasta.

Toimiston henkilökuntana oli insinööri ja kaksi rakennusmestaria sekä 10 kk:n ajan yksi rakennusmestari työsopimussuhteessa.

Teknillisen toimiston toimesta lähetettiin kertomusvuoden aikana 21 kirjettä, joista tarjouspyyntöjä oli 15. Tarjouspyyntöjä lähetettiin kaikkiaan 99 toiminimelle. Tehtyjä piirustuksia merkittiin diaariin 61 ja työtilauksia tehtiin 37. Saatujen tarjousten perusteella tehtiin kertomusvuoden aikana kaikkiaan kahdeksan urakkasopimusta, joi-

30. Urheilu- ja ulkoiluvirasto

den yhteisumma oli 1 401 599 mk. Tilausten pohjalta hoidettiin ja valvottiin teknillisen toimiston toimesta 20 työtä laskutusmäärältään 351 236 mk. Valvottavana olleissa työkohteissa pidettiin kaikkiaan 52 työmaakokousta.

Urheiluosasto

Henkilökunta. Osastossa oli kertomusvuoden lopussa 11 viranhaltijaa. Työsuhteisen henkilökunnan määrä oli korkeimmillaan heinäkuussa, eli 328 henkilöä ja alimmillaan huhtikuun alussa, eli 193 henkilöä.

Ulkourheilulaitokset. Urheiluosaston vuoden 1969 aikana kunnostamat kentät ja muut ulkourheilulaitokset olivat seuraavat:

Ulkourheilulaitokset	Lukumäärä
Yleisurheilukenttiä	15
Jalkapallo » (ruohopint.)	22
Jalkapallo » (hiekkapint.)	28
Pesäpallo »	11
Koripallo »	26
Lentopallo »	60
Palloilu » (korttelikenttiä) ...	19
Tennis » (massapint.)	13
Tennis » (asfalttipint.)	12
Ratsastus »	3
Pyöräilyratoja	1
Jousiammuntaratoja	1
Hyyppirimäkiä	
kiinteitä	11
putkirakenteisia	3

Ulkourheilulaitokset	Lukumäärä
Pujottelurinteitä	4
Kelkkämäkiä	2
Luistinratoja	47
Maauimaloita	2
Uimalammikoita	1
Uimarantoja	17
Voimistelualueita	1
Voimailulavoja	14

Luistinratojen yhteinen pinta-ala oli 286 600 m². Jääkiekkokaukaloita oli 22. Viitoitettuja hiihtolatuja oli 280 km ja ulkoiluteitä oli 47 km, joista 25 km oli valaistu.

Ulkourheilulaitosten arvioitu kokonaiskäyttö kertomusvuonna oli seuraava:

Kesäkauden aikana	Henkilöä
Urheilukentät	662 000
Uimalat	973 000

Talvikauden aikana	Henkilöä
Luistinradat	1 145 000

Urheilukentillä, uimaloissa ym. järjestettiin vuoden aikana yht. 6 709 kilpailu- ja muuta tilaisuutta. Yleisöä kävi yhteensä 280 237 henkilöä.

Ulkourheilulaitosten käyttö eri urheilumuotoihin kertomusvuoden aikana oli seuraava:

Kesäkäyttö

Urheilumuoto	Pääs- maksul- liset kilpailut	Yleisöä	Pääs- maksut- tomat kilpailut	Yleisöä	Varatut harjoitus- tunnit	Käyttö varatuilla tunneilla
Yleisurheilu	3	925	276	21 985	231	17 030
Jalkapalloilu	88	40 697	3 901	105 055	1 126	27 805
Pesäpallolu	14	11 400	448	19 000	347	5 440
Koripalloilu	—	—	63	1 200	325	4 700
Käsipalloilu	—	—	48	950	—	—
Lentopalloilu	—	—	404	3 580	2 186	30 780
Maahockey	—	—	32	1 080	8	280
Tennis	—	—	—	—	4 726	13 424
Pyöräily	1	380	51	2 985	180	390
Paini	1	800	—	—	—	—
Uinti, uimanäyt. ja vesipalloilu	8	3 311	59	—	11	200
Koiraurheilu	1	560	8	1 500	196	—
Ratsastus	2	—	4	—	—	—
Muut tilaisuudet	3	—	35	640	—	—
Yhteensä	121	58 073	5 329	157 975	9 336	100 049

Talvikäyttö

Jääkiekkoilu	4	515	499	29 030	1 258	26 590
Jääpallolu	8	2 448	228	11 855	48	1 682
Kaukalopallolu	—	—	290	7 765	183	2 932
Hiihto ja mäenlasku	4	950	22	575	44	300
Pikaluistelu	2	971	26	880	98	1 400
Taitoluistelu	—	—	—	—	361	5 330
Talvijalkapallolu	—	—	168	6 250	77	1 910
Muut tilaisuudet	4	1 450	4	1 500	—	—
Yhteensä	22	6 334	1 237	57 855	2 069	40 144

Maauimaloissa kävi kertomusvuonna yhteensä 458 382 henkilöä, josta määrästä kävi Uimastadionilla 291 473 ja Kumpulassa 166 909 henkilöä.

Kertomusvuoden aikana olivat käytettävissä samat sisätoimintatilat kuin edellisenäkin vuonna. Stadionin pohjoiskaarteessa si-

jaitsevat tilat osoitettiin kuitenkin syyskauden alusta lukien pelkästään ohjaustoimiston käyttöön kuntotoimintaan käytettäväksi. Lisäksi pidettiin maanantaisin Yrjönkadun uimahallin miesten saunoasasto suljettuna ja iso allas naisten käytössä.

30. Urheilu- ja ulkoiluvirasto

Eri tilojen käyttömäärät:

Tilat	Harjoitus- tunteja	Harjoit- telihoita	Kilpailuja
C-Messuhalli	2 668	19 299	396
Kumpulän uimala	1 846	10 884	—
Pirkkolan urheiluhalli			
pallouihalli	1 878	18 886	403
uimahalli	764	290 436	13
muut tilat	1 076	23 262	—
Ruskeasuon ratsastushalli	12 215	60 304	433
Stadionin salit			
itäsiivu	8 129	74 088	95
pohjoiskaarre	397	2 669	—
Yrjönkadun uimahalli			
kuntosali	1 064	17 334	—
uimahallit	1 153	119 595	—
Soutustadionin			
harjoitusaltaat	2 678	—	—

Uudisrakennustöitä suoritettiin seuraavasti: Vartiokylän lähiökentän ja Roihuvuoren lähiökentän pukusuojien rakentaminen; Tuomarinkylän ratsastuskentän ja Puotinharjun kahden (2) koululaiskentän rakentaminen; ulkoilutien rakentaminen reiteillä: Tali-Pajamäki ja Viikki-Malmin ampumarata sekä Velodromin sisätilojen saneeraus.

Perusparannustöitä suoritettiin seuraavasti: Stadionin etukentän, Munkkiniemen urheilukentän, Töölön pallokentän Saharan, Vartiokylän lähiökentän ja Ruskeasuon ratsastushallin maneesin valaistusten uusiminen; aidan rakentaminen Vartiokylän lähiökentän ja Roihuvuoren lähiökentän tenniskentille sekä Töölön pallokentälle; puistotöiden suorittaminen Vartiokylän ja Konalan lähiökentillä sekä Töölön pallokentällä; Meilahden urheilupuiston pukusuojarakennuksen yläkerran muuttaminen lämmitettäväksi tilaksi sekä sähköpääkeskuksen laajentaminen; Kumpulän uimalan konehuone- ja kahvilarakennuksen peltikaton uusiminen sekä lasten altaan pinnoittaminen; Ruskeasuon ratsas-

tushallin katon peruskorjaus; Uimastadionin kahvilan laajentaminen; Pirkkolan urheilupuiston tekojääradan ammoniakkipumppujen sekä Ruskeasuon ratsastushallin yläsalin katsomopenkin uusiminen; Velodromin pyöräilyradan sekä Pirkkolan urheilupuiston valaisinmastojen pinnoittaminen; kymmenen uimarantaponttoonin rakentaminen sekä Eläintarhan urheilukentän ulkopuolella olevan keihäänheittopaikan peruskunnostus.

Ulkoiluosaasto

Henkilökunta. Kertomusvuoden päättyessä oli osaston palveluksessa 12 viranhaltijaa. Työsuhteista henkilökuntaa oli eniten heinäkuussa, eli 220 henkilöä ja vähiten marraskuussa, eli 77 henkilöä.

Ulkoilualueet ja -puistot. Osaston hoidossa olivat kertomusvuoden aikana samat ulkoilualueet ja -puistot kuin edellisenäkin vuonna. Ulkoilualueiden ja -puistojen yhteispinta-ala oli vuoden lopussa 3 840 ha.

Autojen ja veneiden pääpiirteiseen laskentaan sekä eräiden liikennöitsijöiden ilmoituksiin perustuen arvioidut ulkoilualueiden kävijämäärät olivat seuraavat:

	v. 1969	v. 1968
Karjakaivo	10 000	8 000
Kauhala	3 000	2 000
Kaunissaari	32 000	28 000
Luukkaa	230 000	170 000
Nuuskionpää	20 000	13 000
Pirttimäki	45 000	43 000
Rastila	90 000	80 000
Salmi	60 000	42 000
Uutela	40 000	35 000

Ulkoilupuistoista arvioitiin Seurasaarella käyneen 360 000, Mustikkamaalla 215 000 ja Pihlajasaarella 98 000 henkilöä.

Salmen ulkoilualueen laskettelurinne on ollut yhä lisääntyvässä käytössä, mitä osoittaa se, että nousukertoja aikuisten osalta oli 73 348 (ed. v. 38 756) ja lasten 59 066 (37 464) eli yhteensä 132 414 (76 220) kertaa.

Viikonloppu- ja lomamajat. Ulkoilupuistoissa vuosittaisten telttailusopimusten perusteella olevien viikonloppumajojen määrä oli seuraava:

	v. 1969	v. 1968
Yksityisten omistamia	1 165	1 185
Yhteisöjen omistamia	316	330
Yhteensä	1 481	1 515

Kertomusvuoden aikana ei enää tehty telttailusopimuksia itäisessä Pihlajasaarella olleiden lomamajojen osalta.

Rastilan ulkoilualueella olevia 20:ta kaupungin omistamaa lomamajaa vuokrattiin kesäkauden aikana 152 kaksiviikkoiskauksi.

Ulkoilumajat ja saumat. Vuoden aikana Pirttimäen ja Rastilan ulkoilumajoilla oli henkilömajoitusvuorokausia yhteensä 1 992

sekä eri ulkoilualueiden saunoja käytti yhteensä 12 338 henkilöä.

Rakennus- ja korjaustyöt. Ulkoilualueilla ja -puistoissa suoritetuista uudisrakennus- ja perusparannustöistä mainittakoon:

Kaunissaaren aallonmurtajatyon loppuunsaattaminen sekä isännän asunnon ja sadekatoksen maalaaminen;

Lauttasaaren leirintäalueen käymälän laajentaminen;

Luukkaalla ulkoilumajan tarjoilutilojen korjaus, polttonestevaraston rakentaminen, telttailualueen laajentaminen ja retkireittien rakentaminen;

Mustikkamaan henkilökunnan asuin- ja huoltorakennuksen valmiiksi rakentaminen, etelärannan louhosalueen täyttäminen ja nurmetsäminen sekä länsiosan retkipolun rakentaminen;

Nuuskionpään Mustlammien padon uusiminen sekä lammen pohjan ja rantojen perkaaminen, retkitien rakentaminen Mustlammelle ja Haukanholmaan, radiopuhelimen antennimaston rakentaminen ja alueelle johtavan tien oikaisutyön aloittaminen;

Pihlajasaaren teiden sekä Itä-Pihlajasaaren telttailualueen kunnostaminen;

Pirttimäen kisakentän kunnostustöiden loppuunsaattaminen;

Rastilan ulkoilumajan sisätilojen korjaus; Salmen uuden huolto- ja saunarakennuksen rakentaminen, lämmittelytuvan kunnostaminen, porakaivon rakentaminen, Porintielle johtavan uuden tieliittymän rakentaminen, Paratiisi-Parikka retkipolun rakentaminen ja Salmijärven rannan telttailualueen kunnostaminen;

Satamasaaren ulkoilupuistoon kuuluvien Malkasaaren ja Villaluodon keittokatosten rakentaminen sekä Kotiluodon saunan rakennustöiden alullepaneminen;

Seurasaaren ravintolan, etumiehen asunnon ja sosiaalirakennuksen korjaaminen sekä teiden kunnostaminen;

Tullisaaren leirintäalueen kioskin rakentaminen sekä

Varsasaaren uuden keittokatoksen rakentaminen ja entisen kioskirakennuksen korjaaminen nuorison kokoontumistiloiksi.

Venesatamat. Kertomusvuoden aikana saatiin päätökseen Lemislahden venesataman ensimmäinen rakennusvaihe, laajennettiin Vartiokylänlahden venesatamaa, rakennettiin Kipparilahden venesataman rantamuuri, kunnostettiin Rajasaaren penkereen viereen laituritilat suuria veneitä varten, lisättiin ponttonilaitureiden määrää useissa venesatamissa, ruopattiin Pornaistenniemen talvisäilytysalueelle johtava väylä ja rakennettiin alueelle uusi veneiden nosto- ja vesillelaskuluiska sekä rakennettiin Hyljesaaren ja Lemislahden venesatamien suojaksi kelluvat aallonmurtajat.

Kaupungin venepaikkoja vuokrattiin vuoden aikana ulkoiluosaston toimesta seuraavasti:

Vuokrattu	Peräkiinnikkeiset paikat	Peräkiinnikkeettömät paikat	Yhteensä
Yksityisille	901	363	1 264
Veneyhteisöille ..	2 475	539	3 014
Venehuoltamoille	26	16	42
Poliisilaitokselle .	15	—	15
Yhteensä	3 417	918	4 335

Edellisenä vuonna vuokrattuja venepaikkoja oli 4 127, joten venepaikkojen määrässä tapahtui n. 5 % nousu.

Kalastus ja merilinnustus. Kertomusvuoden aikana myytiin kalastamiseen kaupungin vesillä oikeuttavia lupia yhteensä 5 424 (ed. v. 5 551) kpl. Nämä jakaantuivat eri pyydysten kesken seuraavasti:

	Pyydys	Lupien määrä	
		1969	1968
uistin		2 523	2 514
verkko		1 966	1 976
koukku		383	420
pitkäsiima		348	381
pikkuryssä		28	36
isoryssä		7	10
katiska		169	214
Yhteensä		5 424	5 551

Kalavesikarttoja myytiin vuoden aikana 765 kpl.

Kaupungin merialueelle istutettiin yhteistoiminnassa eräiden järjestöjen kanssa 1 380 000 hauenpoikasta ja 3 000 kaksivuotista meritaimenta.

Vuokrasopimusten perusteella harjoitti yhdeksän helsinkiläistä metsästyseuraa merilinnustusta kaupungin ulkoluojoilla.

Kertomusvuoden aikana tarkastettiin 650 kalastajan ja merilinnustajan luvat. Tarkastusten perusteella ilmoitettiin kuusi henkilöä syytteeseen luvattomasta kalastuksesta.

Matkailijapalvelu. Leirintäalueet olivat edelleen Lauttasaaren ja Tullisaaren ulkoilu- ja puistoissa. Leirintäalueita käytti kertomusvuonna 9 956 kotimaista ja 12 373 ulkomaa-laista eli yhteensä 22 329 matkailijaa.

Leirintävuorokausia kertyi ulkomaalaisten osalta 26 702 ja kotimaan matkailijain osalta 16 563, eli yhteensä 43 265.

Ulkomaalaisia matkailijoita oli 56 eri kansallisuutta. Heinäkuussa olivat leirintäalueet aika-ajoin niin täynnä, ettei kaikkia tulijoita voitu ottaa vastaan.

Suomen Retkeilymajajärjestön hoidossa olleessa Stadionin retkeilymajassa kävi kertomusvuoden aikana 16 373 vierasta ja heidän yöpymisiään kertyi kaikkiaan 30 295.

Muu toiminta. Lautakunnan toimesta myönnettiin 211 suuriperheiselle ja vähävaraiselle äidille sekä näiden 228 lapselle ilmaisen 14 vuorokauden pituinen loma.

Kesäkuukausina järjestettiin yhteensä 116 ulkoilmakonserttia, joihin osallistui kahdek-

san soittokuntaa ja kahdeksantoista kuoroa. Kesäteattereihin järjestettiin kolme vapaa-näytäntöä. Lisäksi järjestettiin juhannusaaton kaks kokonpolttamistilaisuutta.

Tiedotus- ja julkaisutoimintaa jatkettiin pääasiassa entisin muodoin. Vuoden aikana painatettiin 16 000 uutta esitettä.

Eläintarhaosasto

Henkilökunta. Eläintarhaosaston henkilökuntaan kuului kertomusvuoden aikana 9 viranhaltijaa ja 31 pysyvästi palkattua työntekijää. Tilapäisen henkilökunnan määrä oli korkeimmillaan 45 henkeä.

Toiminta. Eläintarhassa kävi kertomusvuoden aikana maksaneita kävijöitä seuraavasti:

	aikuisia	lapsia	yhteensä
Korkeasaaren lautalla	218 522	93 903	312 425
Moottoriveneillä ...	48 941	18 670	67 611
Yhteensä	267 463	112 573	380 036

Tämän lisäksi kävi Korkeasaarella huomattava määrä alle 4-vuotiaita lapsia, joiden lukumäärät eivät esiinny tilastossa, koska heistä ei peritä kuljetus- ja pääsymaksua. Lisäksi tilastosta puuttuvat talvisaikaan Korkeasaarella vierailleet, joiden määrä oli kertomusvuotena noin 15 000–20 000.

Elokuun alussa lopetettiin erillisten maksujen periminen Kissalaaksosta, Apinatalosta ja Karhullinnasta. Tämän toimenpiteen vuoksi lauttamaksua korotettiin vastaavasti. Tällä oli aluksi hieman kävijämääriä alentava vaikutus, mutta myöhemmin tilanne muuttui ennalleen.

Eläinkanta. Kertomusvuoden päättyessä oli Korkeasaaren eläinkokoelmassa n. 245 eri eläinlajia ja n. 1 200 eläinyksilöä. Uusista eläinhankinnoista mainittakoon neljä vaippapaviaania, kaksi guanakoa, neljä kääpiö-

vuolta, kolme valkohäntäpeuraa, kaksi ruskeaa karhua (Tampereen kaupungin lahjoitus), kuusi malajilaiskarhua, kaksi metsäkissaa, yksi puuma, yksi ahma, kaksi korschakkettua, kolme pesukarhua, kaksi norppaa, yksi majava ja kaksi marabuhaikaraa.

Kertomusvuoden aikana myytiin tai vaihdettiin uusiin eläimiin 125 nisäkstä ja 23 lintua.

Kertomusvuoden aikana syntyi Korkeasaarella noin 250 eläinyksilöä. Näiden lisäksi syntyi noin 2 000 petoeläinten ruokintaan käytettyä kaniinia, marsua ja hiirtä.

Kertomusvuoden aikana kuoli joitakin vanhoja eläimiä sekä tapaturmaisesti yksi uroshirvi. Lisäksi teurastettiin joukko sorkkaeläimiä, joiden vienti ulkomaille ei kuljetuksen aiheuttamien kustannusten takia olisi kannattanut. Niiden lihat myytiin henkilökunnalle.

Kertomusvuoden aikana suoritettiin eräitä peruskorjaustöitä kuten intendentin asunnon peruskorjaus ja suuren kotkahäkin verkkojen uusiminen. Lisäksi tehtiin eräitä huoneistokorjauksia. Syksyllä jatkettiin edellisenä vuonna aloitettua teiden asfaltointia.

Menot ja tulot

K ä y t t ö m e n o t olivat kokonaisuudessaan 14 667 585 mk, josta 891 705 mk tuli lautakunnan ja viraston, 8 599 378 mk urheiluosaston, 3 209 157 mk ulkoiluosaston, 1 588 945 mk eläintarhaosaston ja 378 400 mk avustusten osalle.

Menoista oli 3 952 277 mk kiinteän käyttöomaisuuden korkoja ja poistoja, 873 087 mk rakennusten ja venelaiturien kunnossapitoa ja 2 060 112 mk alueiden ja yleisten laitteiden kunnossapitoa.

Urheilutoimen uudisrakennustöihin käytettiin 3 544 258 mk, josta 2 134 143 mk urheilun ja 1 410 115 mk ulkoilun osalle.

Perusparannustöihin käytettiin 1 860 666 mk, josta 1 400 751 mk urheilun, 342 318 mk

30. Urheilu- ja ulkoiluvirasto

ulkoilun ja 117 597 mk Korkeasaaren eläintarhan osalle.

Tulot olivat kokonaisuudessaan 3 631 189 mk, josta urheilunohjauksesta 99 442 mk,

urheilulaitoksista 2 504 567 mk, ulkoilusta 620 870 mk ja Korkeasaaren eläintarhasta 406 310 mk.
